

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu Mgr. Barbory Berkové a soudců Mgr. Jiřího Gottwalda a JUDr. Michala Jantoše ve věci

žalobkyně: **MUDr. M. K.**, narozena X
bytem X
zastoupená advokátem Mgr. René Gemmelem
sídlem Poštovní 39/2, 702 00 Ostrava

proti
žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**
sídlem Jeremenkova 40a, 779 00 Olomouc

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 12. 2020, č. j. KUOK 130372/2020, ve věci
zamítnutí návrhu na zastavení daňové exekuce,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

A. Vymezení věci

1. Magistrát města Olomouce vyměřil žalobkyni podle § 11 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, a to platebním výměrem ze dne 18. 3. 2014 za rok 2013 ve výši 1 320 Kč a platebním výměrem ze dne 16. 6. 2015 za období od 1. 1. do 21. 5. 2014 ve výši 440 Kč. Žalobkyně proti platebním výměrům nepodala odvolání. Dne 29. 6. 2015 uhradila částku 440 Kč, která byla započtena na dříve splatný výměr za rok 2013. K vymožení zbylé částky 1 820

Kč (nedoplatků ve výši 880 Kč za rok 2013 a ve výši 440 Kč za rok 2014, a dále exekučních nákladů ve výši 500 Kč) nařídil Magistrát města Olomouce jako správce daně exekucím příkazem ze dne 24. 1. 2019 daňovou exekuci příkázáním pohledávky z účtu. Pohledávku poddlužník (banka žalobkyně) dne 7. 2. 2019 uhradila.

2. Následně dne 17. 2. 2019 podala žalobkyně návrh na zastavení daňové exekuce z důvodu, že jí nebyly platební výměry řádně doručeny, a tudíž se nestaly vykonatelnými. Správce daně z důvodu předchozího vymožení celé částky označil návrh za bezpředmětný a rozhodnutím ze dne 19. 2. 2019 řízení zastavil. S ohledem na obsah odvolání žalobkyně žalovaný rozhodnutím ze dne 21. 5. 2019 rozhodnutí správce daně zrušil s tím, že s ohledem na vývoj civilní judikatury a zásady spravedlivého procesu je nutné se věcně zabývat návrhem na zastavení exekuce, jímž je namítána nevykonatelnost exekučního titulu nebo jeho rozpor s hmotným právem, i v případě, kdy byla již exekuce ukončena vymožením pohledávky. Současně však řízení sám zastavil s odůvodněním, že vrátit věc správci daně mu zákon neumožňuje, a žalobkyni sdělil, že je oprávněna podat nový návrh na zastavení předmětné exekuce, o němž již bude správce daně povinen věcně rozhodnout.
3. Žalobkyně proti postupu žalovaného brojila žalobou, již krajský soud rozsudkem ze dne 5. 6. 2020, č. j. 65 Af 16/2019-17 vyhověl a rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 5. 2019 zrušil, neboť dospěl k závěru, že žalovaný nemusel řízení zastavovat a mohl vadné procesní závěry správce daně napravit. Vrátil proto žalovanému a uložil mu, aby v dalším řízení vrátil věc správci daně postupem podle § 116 odst. 3 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, a zavázal jej k tomu, aby autoremedurním rozhodnutím podle § 113 odst. 1 písm. a) daňového řádu své rozhodnutí o zastavení řízení zrušil, resp. změnil tak, že se řízení nezastavuje, dále v tomto řízení pokračoval a věcně posoudil, zda žalobkyně namítá nevykonatelnost předmětných exekučních titulů důvodně, či nikoli. Tomuto pokynu žalovaný vyhověl. Následně si správce daně rozhodnutím ze dne 12. 8. 2020 své původní rozhodnutí o zastavení řízení zrušil a v řízení o návrhu žalobkyně na zastavení exekuce pokračoval.
4. Rozhodnutím ze dne 30. 9. 2020, č. j. SMOL/232452/2020/OE/VYP/Tic, správce daně návrh žalobkyně zamítl. V odůvodnění rozhodnutí označil tvrzení žalobkyně o nedoručení platebních výměrů za nepravdivé, popsal, jak byly oba exekuční tituly doručovány, a vysvětlil, z jakého důvodu se jednalo v obou případech o doručení řádné. Dále správce daně zdůraznil, že v rámci vymáhacího řízení se již nezkoumá správnost či zákonnost podkladového rozhodnutí (exekučního titulu) ani zákonnost procesu, který vyměření daně předcházelo, přesto však vyložil ustanovení zákona o místních poplatcích upravující postavení poplatníků daného místního poplatku a poukázal na vázanost správce daně údaji obsaženými v základním registru.
5. Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím, které žalobkyně napadá, zamítl odvolání žalobkyně a rozhodnutí správce daně potvrdil.

B. Žaloba a vyjádření žalovaného

6. Žalobkyně se žalobou domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného. Předně namítala, že správní orgány učinily chybný závěr o vykonatelnosti obou platebních výměrů. Tyto dle žalobkyně nemohou být považovány za exekuční tituly, neboť platební výměr ze dne 18. 3. 2014 jí nikdy nebyl řádně doručen a platební výměr ze dne 16. 6. 2015 byl vydán předčasně, jelikož nebyla řádně doručena výzva k zaplacení, jež musí jeho vydání předcházet. Podle žalobkyně nemohlo dojít k doručení výměrů ani výzvy tzv. fikcí na

adrese X, tedy adrese X, neboť již v roce 2008 dokončila studium, a tudíž se na této adrese již fakticky nezdržovala ani zdržovat nemohla.

7. Dále žalobkyně namítala, že se správní orgány dopustily procesních vad, a to jednak tím, že nenařídily ve věci ústní jednání, čímž ji zkrátily na procesních právech, a dále tím, že nevyhověly jejímu návrhu na doplnění dokazování zprávou S. k. a m. U. P. v O. o tom, do kdy byla na kolejích na ulici Š. ubytována.
8. Jestliže správní orgány dovodily vznik poplatkové povinnosti pouze z evidence místa pobytu v základním registru, aniž by přihlédly k tomu, zda v dané lokalitě poplatník skutečně bydlí a vytváří odpady, jedná se podle žalobkyně o závěr nesprávný a přepjatě formalistický. Žalobkyně má za to, že pokud v předmětném období v O. nebydlela a nevytvářela odpady, což v exekučním řízení doložila (potvrzením zaměstnavatele, že v období od 1. 7. 2008 do 31. 8. 2015 byla zaměstnána jako lékař u NsP K., a dokladem o koupi bytu v K. z května 2012), je uložení poplatkové povinnosti „v rozporu se zdravým rozumem a ve finále představuje hrubou a zjevnou nespravedlnost“. Výkonem rozhodnutí by taková zjevná nespravedlnost doznala právní ochrany, což není v právním státě přípustné, a proto je správní orgán povinen prolomit obecný princip zákazu přezkumu věcné správnosti exekučního titulu. V této souvislosti odkázala také na nálezovou judikaturu Ústavního soudu ČR, podle níž jsou exekuční soudy povinny výkon rozhodnutí zastavit také v případech, v nichž by výkon rozhodnutí vedl ke zjevné nespravedlnosti, nebo by byl dokonce v rozporu s principy právního státu.
9. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Žalobkyně se dle žalovaného domnívá, že byl po ní vymáhán místní poplatek neoprávněně na základě mylného výkladu některých zákonných ustanovení. Doručování tzv. fikcí je dle žalovaného zákonným způsobem doručení dle § 47 odst. 2 daňového řádu. Pokud žalobkyně s tímto závěrem nesouhlasí, měla k dispozici institut vyslovení neúčinnosti doručení podle § 48 daňového řádu, popř. odvolání proti platebnímu výměru, avšak ani jednoho nevyužila. Minimálně jeden exekuční titul převzala osobně, aniž by se vůči němu bránila. Skutečnost, že žalobkyně neohlásila změnu pobytu v evidenci obyvatel, k čemuž byla povinna (ve lhůtě 15 dnů od změny, tj. od ukončení studia a pobytu v O.), nelze přičítat k tíži správci daně, který pro účely správy poplatků využívá v souladu s § 16 zákona o místních poplatcích referenční údaje ze základního registru a není povinen je prověřovat a zjišťovat, zda se poplatník v místě doručení zdržuje, pročez také nepřikročil k dotazování správy kolejí. Ani tvrzení žalobkyně, že na území města nevytvářela odpad, není dle žalovaného relevantní, neboť se jedná o poplatek fiskální, nikoli poplatek za službu, přičemž poplatníkem je každá osoba splňující podmínky § 10b zákona o místních poplatcích bez ohledu na to, zda odpad vytváří. Tvrzení, že jde o extrémní rozpor se zásadou spravedlnosti, dle žalovaného nelze přijmout také proto, že žalobkyně neplatila předmětný místní poplatek ani v K., kde se dle vlastního tvrzení zdržovala, neboť ze sdělení Magistrátu města K. vyplynulo, že poplatníkem místního poplatku ve městě K. byla až od května 2014. Závěrem žalovaný uvedl, že správce daně nemá povinnost nařídít ústní jednání a dle § 5 odst. 3 daňového řádu používá jen takové prostředky, které co nejméně zatěžují osoby zúčastněné na správě daní.

C. Posouzení věci krajským soudem

10. Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů dle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze

skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Ve věci rozhodl bez nařízení jednání v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s.

11. Místní poplatky jsou z hlediska jejich správy považovány podle § 2 odst. 3 písm. a) daňového řádu za daně, a proto se na správu místních poplatků subsidiárně (nestanoví-li zákon o místních poplatcích jinak) použije daňový řád. Nedoplatek na místním poplatku tak může správce daně vymáhat daňovou exekucí podle § 175 a násl. daňového řádu.
12. Návrh na zastavení exekuce zdůvodnila žalobkyně nevykonatelností obou platebních výměrů, tj. směřoval k zastavení exekuce podle § 181 odst. 2 písm. a) daňového řádu, podle něhož *správce daně na návrh příjemce exekučního příkazu nebo z moci úřední daňovou exekuci zcela nebo zčásti zastaví, pokud pro její nařízení nebyly splněny zákonné podmínky*. Správní orgány obou stupňů se touto námitkou ve svých rozhodnutích zabývaly a dospěly ke správným závěrům.
13. Vykonatelným je rozhodnutí, u kterého již uplynula lhůta k plnění a správce daně je oprávněn výrok rozhodnutí vynutit i nedobrovolně. Zákon o místních poplatcích zvláštní úpravu podmínek vykonatelnosti rozhodnutí nestanoví, tudíž správce poplatku postupuje podle daňového řádu. Podle § 103 odst. 2 daňového řádu je rozhodnutí vykonatelné tehdy, jestliže je účinné a nelze se proti němu odvolat, nebo jestliže odvolání nemá odkladný účinek, a uplynula-li lhůta k plnění, pokud byla stanovena. Účinným je rozhodnutí vůči příjemci podle § 101 odst. 5 daňového řádu okamžikem jeho oznámení, čímž se dle § 101 odst. 6 daňového řádu rozumí jeho doručení. Správce poplatku vyměřuje místní poplatky podle § 11 zákona o místních poplatcích z moci úřední, tudíž v souladu s § 139 odst. 3 daňového řádu je vyměřený místní poplatek splatný v náhradní lhůtě 15 dnů ode dne právní moci platebního výměru. Proti platebnímu výměru je přípustné odvolání, tudíž právní moci podle § 103 odst. 1 daňového řádu nabývá marným uplynutím lhůty pro odvolání stanovené zákonem, což je 30 dnů od jeho doručení, tj. v den následující po uplynutí posledního dne odvolací lhůty. Platební výměr, jímž je vyměřen místní poplatek, se tedy stává vykonatelným 16. den po jeho právní moci, jež nastává 31. den po jeho doručení. Základní podmínkou, od níž se vykonatelnost platebního výměru odvozuje, je tak jeho doručení, jehož řádnost žalobkyně v případě platebního výměru ze dne 18. 3. 2014 rozporovala.
14. Podle § 44 odst. 1 daňového řádu platí (a platilo i v roce 2014), že *fyzické osobě se doručuje na adresu jejího místa pobytu, na adresu evidovanou v informačním systému evidence obyvatel, na kterou jí mají být doručovány písemnosti, nebo na adresu jejího bydliště v cizině*. Jelikož žalobkyně netvrdila, že by využila možnost zvolit si přímo v informačním systému evidence obyvatel adresu pro doručování, kterou by správce daně chybně neupřednostnil, měl jí správce daně doručovat předmětný platební výměr na adresu jejího místa pobytu, jímž se podle § 13 odst. 1 písm. a) daňového řádu rozumí *adresa místa trvalého pobytu občana České republiky, nebo adresa hlášeného místa pobytu cizince, a nelze-li takto místo pobytu fyzické osoby určit, rozumí se jím místo na území České republiky, kde se fyzická osoba převážně zdržuje*.
15. Žalobkyně nebyla občankou České republiky s trvalým pobytem na území, tudíž správce daně v odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že byl předmětný platební výměr žalobkyni doručován v souladu s § 44 odst. 1 daňového řádu na adresu hlášeného místa pobytu cizince ve smyslu § 13 odst. 1 písm. a) daňového řádu, a to dle informací obsažených v základním registru obyvatel na adresu X. Referenční údaje ze základního registru

obyvatel (jakož i údaje z informačního systému evidence obyvatel a údaje z informačního systému cizinců) byl přitom správce daně (poplatku) oprávněn podle § 16 odst. 1 zákona o místních poplatcích, ve znění účinném v roce 2014, při správě místních poplatků využívat, aniž by byl povinen ověřovat správnost evidovaných údajů, neboť tato se presumuje (§ 4 odst. 4 zákona č. 111/2009 Sb., o základních registrech). Subjekty údajů vedených v registru obyvatel jsou pak podle § 17 zákona o základních registrech mj. i cizinci s dlouhodobým pobytem a občané členských států EU, kterým byl vydán doklad o přechodném pobytu na území ČR delší než 3 měsíce.

16. Výpis ze základního registru obyvatel je součástí správního spisu a soud z něj zjistil, že na adrese X měla žalobkyně hlášené místo přechodného pobytu od 1. 10. 2003 do 21. 5. 2014, což žalobkyně nikdy nerozporovala a nečiní tak ostatně ani v žalobě. Žalobkyně netvrdí, že by na uvedené adrese (ani kdekoli jinde) *hlášené místo pobytu cizince* ve smyslu citovaného § 13 odst. 1 písm. a) daňového řádu v březnu 2014 neměla. Žalobkyně pouze namítá, že se na adrese v. k. v době doručování platebního výměru nezdržovala.
17. Tato skutečnost je však, jak již podrobně vysvětlili ve svých rozhodnutích správce daně i žalovaný, z hlediska tzv. náhradního doručení, neboli doručení fikcí nerozhodná. Odborná literatura k tomu uvádí: „*Na rozdíl od úpravy platné do 31. prosince 2009 není třeba zjišťovat okolnost, zda se adresát v místě doručení zdržuje, či nikoli. Tato okolnost není rozhodná pro uplatnění právní fikce doručení, resp. nemůže být příčinou jejího zpochybnění. (...) Povinnost zajistit, aby informace evidované ve veřejných registrech byly aktuální a odpovídaly skutečnosti, stíhá evidovanou osobu, nikoli správce daně.*“ (BAXA Josef a kol.: Daňový řád: Komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2011, komentář k § 44). Odpovědnost za řádnou evidenci skutečné adresy pobytu v základních registrech tedy nese především fyzická osoba, jíž se tento záznam týká a faktická nepřítomnost osoby v místě hlášeného pobytu není překážkou doručení úředních zásilek fikcí. Doplnit lze také, že cizince dlouhodobě pobývajících na území ČR stíhá ještě zvláštní povinnost ohlásit místo pobytu na území ČR a jeho změny cizinecké policii podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů.
18. Účinky doručení zásilky doručované prostřednictvím provozovatele poštovních služeb, kterou si po předchozím uložení podle § 46 daňového řádu adresát nepřevzal, proto nastávají dle § 47 odst. 2 daňového řádu uplynutím 10 denní úložní doby (plynoucí ode dne uložení zásilky na poště) i v případě, že se adresát o uložení nedozvěděl.
19. Pro úplnost krajský soud dodává, že ke zmírnění možných negativních dopadů právní fikce doručení sice daňový řád upravuje v § 48 institut vyslovení neúčinnosti doručení, na nějž žalovaný v rozhodnutí poukázal, ten však umožňuje zvrátit účinky doručení jen v případě existence *závažného a předem nepředvídatelného důvodu*, jímž nemůže být pouhá nepřítomnost adresáta v místě doručení způsobená tím, že se adresát již dávno odstěhoval, avšak změnu místa pobytu nenahlásil orgánu vedoucímu příslušnou evidenci.
20. Lze tak uzavřít, že platební výměr ze dne 18. 3. 2014 byl žalobkyni dne 3. 4. 2014 řádně doručen náhradním způsobem (desátým dnem ode dne uložení zásilky obsahující platební výměr na poště, k čemuž dle doručenky došlo dne 24. 3. 2014). Platební výměr ze dne 16. 6. 2015 žalobkyně fyzicky převzala na adrese X, tudíž o jeho doručení, jakožto podmínce jeho právní moci a vykonatelnosti, nepanují vůbec žádné pochybnosti. Oba platební výměry byly tudíž vykonatelnými exekučními tituly.

21. Žalobkyní namítané řádné nedoručení výzvy k zaplacení před vydáním platebního výměru ze dne 16. 6. 2015 nemohlo být v žádném případě uvažováno jako důvod pro zastavení exekuce podle § 181 odst. 2 písm. a) daňového řádu, neboť doručení výzvy k zaplacení není podmínkou vykonatelnosti platebního výměru. Pokud je doručení výzvy k zaplacení zákonnou podmínkou vydání platebního výměru, pak případné nedoručení takové výzvy může představovat prostou nezákonnost nalézacího řízení, kterou však nelze pod žádný z možných důvodů zastavení exekuce dle § 181 odst. 2 daňového řádu podřadit.
22. K námitce opomenutí důkazu zprávou Správy kolejí a menz Univerzity Palackého v Olomouci k době pobytu žalobkyně na vysokoškolských kolejích, krajský soud uvádí, že podle ustálené judikatury soudů rozhodujících ve správním soudnictví není správní orgán povinen provést všechny důkazy, které účastník řízení navrhne, nýbrž provádí pouze důkazy potřebné ke zjištění stavu věci. Pokud však některé z nich neprovede, musí v odůvodnění rozhodnutí zdůvodnit, proč se tak stalo. Této povinnosti žalovaný dostál, neboť na str. 5 napadeného rozhodnutí uvedl, že důvodem nevyžádání této zprávy byl fakt, že z ní zjištěný údaj by nebyl pro posouzení věci relevantní, byť žalovaný vztáhl důkazní návrh k otázce vzniku poplatkové povinnosti a nikoli k otázce řádného doručení. Řízení tudíž procesní vadou netrpí. Žalovaný zdůvodnil, proč bylo doplnění dokazování nadbytečné, přičemž jím sdělená skutečnost je zcela v souladu s výše vysloveným závěrem, že faktický pobyt osoby neměl na správnost volby doručovací adresy správcem poplatku dle údajů v základním registru obyvatel žádný vliv. Krajský soud tudíž souhlasí s žalovaným, že k ověření faktického pobytu žalobkyně nemělo být vedeno dokazování.
23. Námitku nedostatku ústního jednání v daňových věcech neshledává Nejvyšší správní soud zásadně důvodnou, jelikož „nelze [...] dovést povinnost správce daně, resp. správního orgánu, nařídit v daňovém řízení ústní jednání před vydáním rozhodnutí“ (srov. rozsudek ze dne 31. 5. 2007, č. j. 7 Afs 114/2006-78). Aby byla námitka nedostatku ústního jednání v daňovém řízení úspěšná, musí být opřena o omezení účasti daňového subjektu při zjišťování skutkového stavu. Není-li tedy v daňové věci prováděno dokazování jinak, než prostřednictvím listin, lze zpravidla uzavřít, že „pokud je daňovému subjektu umožněno seznámit se s obsahem správního spisu a rozhoduje-li správce daně pouze na základě listin v něm zařazených, lze takový postup považovat za naplnění předmětného atributu práva na spravedlivý proces“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 7. 2007, č. j. 8 Afs 59/2005-83, publ. pod č. 1440/2008 Sb. NSS). Žalobkyně v posuzované věci netvrdí, že by jí bylo v průběhu řízení před správcem daně či během odvolacího řízení jakkoli bráněno v uplatňování jejích práv a v možnosti aktivně se řízení účastnit. O vadě řízení s vlivem na zákonnost tak nelze hovořit. Obě námitky procesních vad jsou tudíž nedůvodné.
24. Druhým důvodem, o který žalobkyně opírala svůj návrh na zastavení exekuce, bylo tvrzení, že k pobytu v O. byla registrována výhradně z důvodu studia na vysoké škole, k jehož ukončení došlo v roce 2008, takže od 1. 7. 2008 se z kolejí odstěhovala a v letech 2013 a 2014 se již na území města O. nezdržovala a nevytvářela zde odpad. Žalobkyně se tak (byť nikoli výslovně) domáhala zastavení daňové exekuce podle § 181 odst. 2 písm. i) daňového řádu, podle něhož *správce daně na návrh příjemce exekučního příkazu nebo z moci úřední daňovou exekuci zcela nebo zčásti zastaví, pokud je tu jiný důvod, pro který nelze v daňové exekuci pokračovat.*
25. Žalovaný již ve svém rozhodnutí ze dne 21. 5. 2019 konstatoval, že nelze pominout judikaturu Ústavního soudu, vztahující se k důvodu zastavení exekuce dle § 268 odst. 1

písm. h) o. s. ř. a bezvýjimečně trvat na oddělenosti nalézacího a exekučního řízení (pozn. soudu: použitelnost závěrů o exekuci v civilním řízení pro exekuci dle daňového řádu potvrdil Ústavní soud v nálezu ze dne 8. 8. 2017, sp. zn. Pl. ÚS 9/15, č. 338/2017 Sb., odst. 24). Ústavní soud (viz nálezy ze dne 17. 12. 2015, sp. zn. IV. ÚS 3216/14, č. 218/2015 Sb. ÚS, či ze dne 1. 11. 2016, sp. zn. II. ÚS 2230/16, 206/2016 Sb.) dovedl, že z obecně přijímané zásady, že námitky vůči vadám nalézacího řízení, resp. rozhodnutí nelze přenášet do řízení exekučního, existují výjimky, podle nichž je v exekučním řízení možné hodnotit i zásadní vady exekučního titulu, a tudíž lze § 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř., resp. § 181 odst. 2 písm. i) daňového řádu použít jako důvod k zastavení exekuce. Své závěry pak shrnul Ústavní soud v nálezu z 1. 4. 2019, sp. zn. II. ÚS 3194/18, v němž uvedl, že v exekučním řízení přísluší obecným soudům zabývat se zásadními vadami exekučního titulu a že jsou povinny výkon rozhodnutí zastavit podle § 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř. také v případech, v nichž by výkon rozhodnutí vedl ke zjevné nespravedlnosti, nebo byl dokonce v rozporu s principy právního státu.

26. Uvedená východiska, na nichž žalovaný své úvahy vystavěl, jsou sice správná, avšak podle krajského soudu žalobkyně v posuzované věci žádnou skutečnost podřaditelnou pod § 181 odst. 2 písm. i) daňového řádu vůbec netvrdila.
27. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 2. 8. 2019, č. j. 8 Afs 250/2018-54 shrnul, že co se týče skutkových okolností, shledaly soudy naplnění podmínek pro zastavení exekuce z „jiného důvodu“ např. u šikanózního exekučního návrhu, jehož cílem bylo uškodit povinné v exekučním řízení a zatížit ji důsledky nařízené exekuce a placením nákladů (nález sp. zn. IV. ÚS 3216/14), dále exekuce ceny jízdného a smluvní pokuty za jízdu „na černo“ v hromadné dopravě, čehož se měl dopustit držitel průkazu ZTP/P, který měl však nárok na bezplatnou dopravu (nález sp. zn. II. ÚS 2230/16), dále v případě, kdy oprávněný docílil vydání exekučního titulu spácháním trestného činu padělání a pozměňování peněz - pozměnění údajů na směnce (usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 20 Cdo 2131/2008), či v případě, kdy byla exekvován smluvní úrok z prodlení ve výši 1 % denně, kterou shledal soud neústavní (nález sp. zn. II. ÚS 3194/18). Z těchto případů Nejvyšší správní soud dovedl, že *„jiným důvodem“ pro zastavení exekuce může být: 1) existence okolností, pro které další provádění výkonu je způsobilé založit kolizi s procesními zásadami (byť mohou mít podklad v právu hmotném), na nichž je výkon rozhodnutí vybudován, 2) výkon rozhodnutí se přiči účelu, který se jím sleduje, totiž zajistit (efektivní) splnění povinnosti vyplývající z vykonávaného titulu, 3) výkon rozhodnutí by vedl ke zjevné nespravedlnosti, 4) výkon rozhodnutí by byl v rozporu s principy právního státu.*
28. V posuzované věci ale žalobkyně, jakkoli se dovolávala judikatury Ústavního soudu ČR připouštějící zabývat se zásadními vadami exekučního titulu, ve skutečnosti žádné zásadní vady předmětných platebních výměrů neuvedla, nýbrž své námitky směřovala proti samotnému zákonu o místních poplatcích. Této skutečnosti si zdejší soud povšiml již při rozhodování o první žalobě, a proto v odst. 17 rozsudku ve věci sp. zn. 65 Af 16/2019 uložil správci daně, aby v dalším řízení posoudil pouze to, zda žalobkyně namítá nevykonatelnost předmětných exekučních titulů důvodně, či nikoliv. Pokud se tedy správní orgány obou stupňů zabývaly i zákonností platebních výměrů, činily tak nad rámec pokynu krajského soudu a nad rámec důvodů nutných k rozhodnutí, což ale nezpůsobuje vadu těchto rozhodnutí.

29. Skutečnost uváděná žalobkyní (formalismus aplikované právní normy) nemohla představovat důvod pro zastavení daňové exekuce a exekuční tituly i uložené povinnosti z nich plynoucí neměly být k námitce navrhovatelky zkoumány.
30. Pouze pro úplnost proto krajský soud dodává, že správce daně i žalovaný dospěli ke zcela správnému závěru, že předmětný místní poplatek je konstruován jako daň, nikoli úplata za služby, a že žalobkyně byla za poplatníka předmětného poplatku považována oprávněně. Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 31. 1. 2008, č. j. 5 Afs 175/2006-116 uvedl: „*Jediná kritéria pro vznik poplatkové povinnosti u tohoto místního poplatku jsou uvedena v § 10b odst. 1 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích; (...). Tvrdí-li tedy fyzická osoba, která je přihlášena v obci se zavedeným místním poplatkem k trvalému pobytu, že není poplatníkem tohoto poplatku, neboť žádný komunální odpad (...) nevytváří, jde per se o argumentaci lichou.*“ Vymezení poplatníka předmětného místního poplatku má formální charakter, neboť kritériem je zde hlášený pobyt fyzické osoby v obci, popř. vlastnictví stavby určené k individuální rekreaci, bytu nebo rodinného domu, ve kterých není hlášena k pobytu žádná fyzická osoba (§ 10b odst. 1 zákona o místních poplatcích ve znění účinném v letech 2013 a 2014, dnes § 10e téhož zákona). Zákonodárce tak zavedl nevyvratitelnou právní domněnku, podle níž systém shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů obce využívá každá osoba splňující jedno z těchto formálních kritérií bez ohledu na skutečnost, zda se v evidovaném místě pobytu skutečně zdržuje a odpady vytváří (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 4. 2016, č. j. 6 Afs 24/2016-26). Tuto domněnku nelze vyvrátit prokázáním opaku.
31. O přepjatém formalismu lze hovořit v případě, kdy orgán veřejné moci interpretuje a aplikuje právní normu pouze s přihlédnutím k jejímu textu bez zřetele ke smyslu a účelu dané normy, čímž vytvoří situaci zjevné nespravedlnosti. Nelze ale tvrdit, že by interpretace právní normy odpovídající jejímu slovnímu vyjádření byla přepjatým formalismem. Zákonodárce si byl při zavedení zmíněné nevyvratitelné domněnky zjevně vědom toho, že uvedené ustanovení založí poplatkovou povinnost i osobám, které se ve skutečnosti na adrese evidovaného pobytu dlouhodobě nezdržují, přičemž není úkolem správních orgánů ani soudů nahrazovat takto jednoznačně vyjádřenou vůli zákonodárce. Stejně tak není možné označit postup podle takové normy za přepjatý formalismus, neboť zde nedochází k rozporu mezi textem normy a jejím smyslem a účelem (srov. náleží Ústavního soudu ze dne 25. 9. 2007, sp. zn. Pl. ÚS 85/06).

D. Závěr a náhrada nákladů řízení

32. Jelikož soud neshledal žalobní body důvodnými, žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
33. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť procesně úspěšnému žalovanému nad rámec jeho běžné úřední činnosti žádné náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu.

Olomouc 24. května 2022

Mgr. Barbora Berková v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje M. Ch.